

— MEB —
AGS
AKADEMİ GİRİŞ SINAVI

Mandala

ÖABT

**REHBERLİK VE
PSİKOLOJİK
DANIŞMANLIK**

**KONU
ANLATIMI**

Doç. Dr.
Fatih Koca

Ücretsiz Videolara
ulaşmak için
QR koda tara!

RETRO
Yayıncılık

PSİKOLOJİK DANIŞMA KURAMLARI

Psikolojik Danışma Kuram İlişkisi

Psikolojik danışmanın nasıl yapılacağı ve danışanın sorunlarının nasıl ele alınacağı büyük ölçüde benimsenen kurama bağlıdır.

Sorunun;

- kavramlaştırılması
 - açıklanması
 - müdahalesinde
- } yol haritası işlevi görür.

Psikolojik Danışma Kültür İlişkisi

Danışanın kültürel öğelerinin ve kendi kültürel özelliklerinin danışmaya etkisinin farkında olması gerekmektedir.

Psikolojik Danışmanların Sahip Olması Gereken Nitelikler

- Kişisel gelişmişlik
- Psikolojik açıdan sağlıklı olma
- Kültürel farklılıklara duyarlı olma
- Değişime açık olma
- Nesnel olma
- Yetkin olma
- Güvenilir olma
- Kişiler arası ilişkilere açık olma
- Etik kurallara bağlı olma

PSİKOTERAPİ NEDİR?

Tanım: Psikolojik nedenlerle ortaya çıkmış, kişiyi rahatsız eden duygu, düşünce ve davranışları, yine psikolojik yöntemler kullanarak değiştirmeye ya da kabule yönelik girişimlerdir. Psikoterapiyi tanımlamak zordur çünkü farklı amaçlarla ortaya çıkmış pek çok psikoterapi yöntemi vardır. Bu yöntemlerin; **amaçları, varsayımları, tedavi odakları** (gestalt terapide şemalar, davranışçı terapide bugün ortaya çıkan davranışlar gibi), **yöntemleri**, bekledikleri sonuçlar bakımından farklılık gösterir.

Terapi yöntemlerinin ortaya çıkışlarında temel aldıkları kuramlar ve buna bağlı olarak aldıkları eğitimler farklıdır. Bir psikoterapi yöntemi, birçok ögenin birleşiminden oluşur ve bu öğeler karmaşık bir etkileşim ortamında bir araya gelir. Yardım arayan ve yardım veren kişinin özel bir ortamda bir araya gelmesiyle tedavi yöntemi ortaya çıkar ve özel bir ilişki oluşur.

Yardım arayan kişinin, kişilik özellikleri, eğitimi, cinsiyeti, sorunlarının ortaya çıkış nedenleri nasıl o kişiye özgünse yardım eden kişinin de yapısı, değerleri, deneyimleri, algılama gücü, duyarlılığı, olgunluğu, zekâsı, ve esnekliği bu tedavi ortamının özgün olmasını sağlar.

Psikoterapi ve Psikolojik Danışmanın Farkları

Uygulayıcı	Psikolojik danışman	Klinik psikolog - psikiyatrist
Yardım Alan Kişi	Danışan	Hasta
Amaç	Değişme, seçim ve uyum yapma, kendini gerçekleştirme	Tedavi ve iyileştirme
Yer	Okul ve sosyal kurumlar	Hastane ve klinikler
Süre	Kısa, devamlı değil	Uzun, devamlı
Yardım konusu	Kendini tanıma, bir ihtiyaca dönük eğitsel, mesleki ve kişisel problemler, uyum problemleri	Kontrol edilemeyen kişilik problemleri, nevrozlar, psikozlar, derin psikolojik problemler
Yardımanın içeriği	Bilinçlendirme, olumlu yanları teşvik etme, kendini tanımasına yardım	Tanı ve tedavi, geçmişi analiz etme

TERAPİSTLERİN AMAÇLARI

Hemen hepsi ortak amaçlar taşırlar ve ortak amaçlar çerçevesinde ortak tutumlar da gösterirler.

1. Amaç: Ortak amaç ve tutum: Terapötik bir ortam ve ilişki yaratma kuramlar hakkında yazanlar arasındaki ortak görüş; terapistlerin ılımlı bir kişiliğe sahip olmaları gerektiği, empati yeteneklerinin olması gerektiği ve psikoterapide önemli bir rol üstlenerek tedavide etkin olmaları gerektiğidir.

Jung ve Rüyalar

Jung, rüyaların yerine getirdiği çeşitli işlevlerin olduğunu belirtir:

1. Bilinçli zihnin bir biçimde kusurlu ya da çarpıtılmış alanlarının telafisi işlevini görmek
 2. Kolektif bilinçdışından arketipsel anıları geri getirmek
 3. Yaşamlarımızın bilinçli olarak farkında olmadığımız iç ve dış yönlerine dikkat çekmek.
- Jung, rüyanın altında her zaman bir fikir ya da niyetin yattığını düşünüyordu. Rüya, kişinin içsel hakikatini ve gerçekliğini, zorunlu olarak o kişinin olmasını dilediği gibi değil, gerçekte olduğu gibi gösterir. Freud'un kuramının aşırı derecede basite indirgeyici olduğunu keza rüyaların bastırılmış arzuların düşsel giderilmelerinden ibaret olduğu fikrinin tümüyle eskimiş olduğunu söylemiştir.
 - Jung, rüyalarda dile getirilen kaygıların çok daha geniş kapsamlı olduğunu düşünüyordu; bunlar hakikatleri, çılgınca düşümleri, anıları, umutları ve korkuları, hatta telepati imgelerini ve çok daha fazlasını içerebilir.
 - Jung'a göre rüya, bilinçdışı kökenli önemli bir ileti olup, kişiye bireyleşme sürecinde yardım etmenin anahtarı işlevini görebilirdi

Jung serbest çağrışım yerine kelime çağrışım testlerini kullanır.

- Bu yaklaşım, birçok rüyanın içerdiği zengin sembolizmin ve imgeler bütününe değerini düşürür.
- Bu yaklaşım, çoğu zaman kişiyi bütünüyle amacından, rüyanın özgün anlamından uzaklaştırır.
- Rüya, bilinçdışının iletmeye çalıştığı bir şeyleri dile getirir. Bu yüzden Freud'un yaptığı gibi ana eksenden uzaklaşarak rüyanın ayrı ayrı bileşenlerini analiz etmektense, asıl içeriğine bakmak daha önemlidir.

Jung'a göre Batman ve Joker birer arketiptir ve iyiyi kötüyü temsil ederler.

Arketip	İnsanlara Yardımı	Örnek Marka
Yaratıcı (Creator)	Yeni bir şey yaratma	Lego, Apple
Anaç (Caregiver)	Diğerleriyle ilgilenme	Sana, Pınar
Hükümdar (Ruler)	Kontrol sağlama	Microsoft, CNN
Animatör (Jester)	İyi vakit geçirme, eğlenme	Pepsi, MTV
İçimizden biri (Regular guy/gal)	Kendini olduğu gibi iyi hissetme	Fanta, Bizim
Aşık (Lover)	Aşkı bulma ve sunma	Magnum, Impulse
Kahraman (Hero)	Cesurca hareket etme	Nike, Johny Walker
Asi (Outlaw)	Kuralları bozma	Harley - Davidson
Sihirbaz (Magician)	Dönüşümü gerçekleştirme	Axe, Red Bull
Masum (Innocent)	İnancı koruma ve yenileme	Coca - Cola, Dove
Kaşif (Explorer)	Bağımsızlığı koruma	Levi's, Hazır Kart
Bilge (Sage)	Dünyalarını anlama	Discovery Channel

BİREY MERKEZLİ TERAPİNİN AŞAMALARI

1 Katılık

Bu aşamada olan bireyler terapiye kendi isteğiyle gelmeyen kişilerdir. Değişim geçirmek gibi bir niyetleri yoktur. Bundan dolayı gerçek düşünce ve niyetleri açıklamaktan kaçınıyor ve samimi bir ilişki kurmaktan çekinir. Konuşmaları çarpıtır ve konuyu sürekli değiştirme ihtiyacı duyar. Katı bir benlik yapısına sahip olduğu için kendini anlama ve değişim geçirme onlar için zordur.

2 Açılma

Danışan ilk aşamada kendisinin kabul edildiğini, herhangi bir yargılama veya iyi kötü olarak değerlendirildiğini görmediğinde ikinci aşamaya geçer. Burada kendini anlatma ihtiyacı duyar ancak kendisiyle ilgili çelişkili durumlar anlatır. Bazen kendi durumunu farklı yollarla anlatır. Kendi dışındaki konuları daha rahat anlatır.

3 Benliğe İlişkin Yaşantılarını İfade Etme

Bu aşama daha çok terapiye kendi isteğiyle gelen danışanlardan oluşur. Kendini anlatma ve duygularını görme isteği vardır. Kendisini net olarak anlatmasa da bu yolda ilerleme gösterir. Duygularını görme isteğine rağmen bunu anlatmaktan çekinebilir çünkü bunların kötü şeyler olduğunu düşünür. Bu aşamada danışanlar yaşantıları ile benlik kavramı arasındaki tutarsızlıkları fark etmeye başlar.

4 Duygularını Dile Getirme Katılıktan Kurtulma

Bu aşamaya gelen danışanlar daha yoğun duygu içindedirler ve duygularını anlatma ifade etmeye başlarlar. Ancak daha çok geçmiş yaşantılar üzerinde dururlar. Yaşantıları ile benlik kavramı arasındaki tutarsızlığı daha çok görmeye başlarlar. Ancak bazen o an yaşanan duyguları görmek danışanı korkutur ve danışan bu duyguları yaşamaktan çekinir. Çünkü bu duygular o an için ürkütücü gelmektedir.

5 Organizmik İfade

Daha önceki aşamada ürkütücü olan duyguların gün yüzüne çıkması ve duyguların artık sahiplenmesiyle beşinci aşamaya geçilir. Danışan bu duyguların kendisine ait olduğunu kabul eder ve bunların sorumluluğunu yavaş yavaş almaya başlar.

6 Yaşantıların Benlikle Bütünleşmesi

Danışan artık duygularını ve yaşantılarını tamamen kabul etmektedir. Benlik ve yaşantı arasındaki tutarsızlık gelen sorumluluklarla tutarlı bir hâle dönüşmeye başlar.

7 Özbiliş

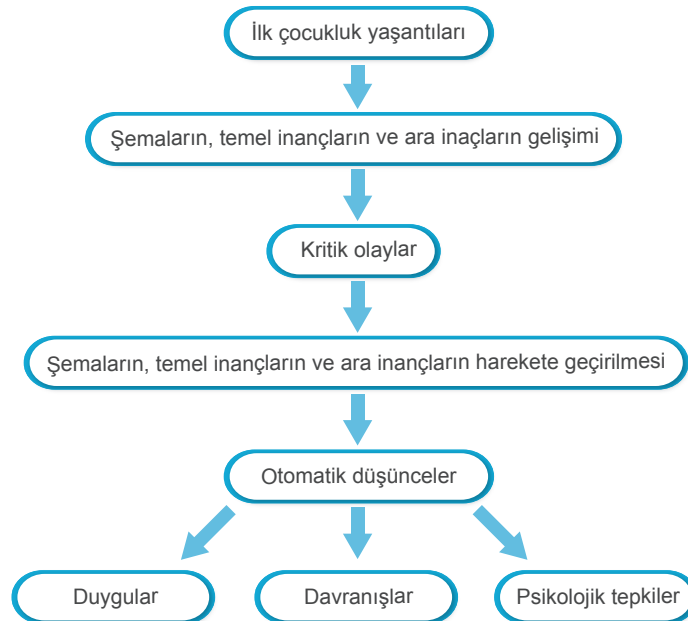
Danışan artık kim olduğunu bilmektedir. Duygularının neler olduğunu ve bunun sorumluluğunu alması gerektiğini bilir. Artık yeni yaşantılara açık, kendine güvenen ve kendisiyle bütünleşen biri olmuştur. Birey merkezli terapiye birinci aşamadan başlayan bir danışanın son aşamaya ulaşması çok zordur. Birey merkezli terapiye daha çok ikinci aşamada gelmekte ve çoğu kez dördüncü aşamada bırakılmaktadır.

TEMEL İNANÇLAR

Bireyin kişisel ve çevresel bilgiyi nasıl düzenleyeceğini belirleyen; bireyin kendisi, diğerleri ve dünyayla ilgili temel varsayımlarını içeren, geçmiş yaşantı ve deneyimler sonucunda oluşmuş bilişsel yapılardır. Bütün insanlarda temel inançlar olumlu ve olumsuz çiftler hâlinindedir. Sağlıklı bireylerde olumlu temel inançlar daha etkindir.

Çaresizlik (güç, performans, başarı)	Değersizlik (ahlâki eksiklik, suçluluk)	Sevilmeme (duygusal eksiklikler)
<ul style="list-style-type: none"> • Yetersizim • Etkisizim • Yeteneksizim • Baş edemem • Dayanaksızım • Kolayca incinebilirim 	<ul style="list-style-type: none"> • Değersizim • Kabul edilemem • Kötü ruhluym • Yaşamayı hak etmiyorum 	<ul style="list-style-type: none"> • Hoşlanılmayacak, istenmeyen, çirkin, sıkıcıyım • Sevilmiyorum, istenilmiyorum, önemsizim

- **Temel inançlar:** En derin bilişsel yapılar katı ve aşırı genelleyci koşulsuz mutlak önermeler şeklinde "değersiz tekniyim " yetersiz biriyim "
- **Ara inançlar:** Tutumlar, kurallar ve varsayımlardan oluşmaktadır. "Bu sınavdan iyi not alamazsam aptalım demektir".

ŞEMA BAŞA ÇIKMALARI

	Şema Teslimi	Şema Kaçınması	Şema Aşırı Telifisi
Bağımlılık / Yetersizlik	Yakınlarından madde konulara karar vermesi ister	Yeni şeyler yapmaktan kaçınır (araba kullanmak)	Kimseye hiçbir şey sormaz, fazla güvenli davranır.
Hastalık ve zararlar karşısında dayanıksızlık	Gazetelerdeki felaket haberlerini obsesif bir biçimde okur ve başına geleceğini düşünür.	Güvenli olmayan yerlere gitmez.	Tehlikeli umursamaz davranır.
İç içe geçme / gelişmemiş kendilik	Yetişkin de olsa, eşiyle de yaşasa anneye her şeyi anlatır.	Yakınlıktan uzak, bağımsız durur.	Her durumda yakınlarından çok farklı biri gibi olmaya çabalar.
Başarısızlık	Görevlerini yarı gönüllü ya da özensiz bir biçimde yapar.	İddialı / yeni şeyler yapmaktan kaçır, işleri sürüncemede bırakır.	Kendini durdurmaksızın başarıdan başarıya koşar, "aşırı başarılı" olmadan duramaz.
Terk edilme / Değişkenlik	İlişkiyi sürdürmeyecek eşler seçer (evli, yabancı)	Yakın ilişkilerden açınır, yalnızken alkol kullanır.	Eşini uzaklaştıracak kadar yapışır, küçük ayrılıklarda bile aşırı tepki gösterir.
Güvensizlik / Kötüye kullanma	Kullanıcı arkadaşlar seçer, kullanıma izin verir.	Kimseye güvenmez, sır paylaşmaz.	Başkalarını kullanır, sömürür (onlar seni kullanmadan sen onları kullan)
Duygusal Yoksunluk	Soğuk eşler seçer ve ihtiyaçlarını söylemez.	Yakın ilişkilerden kaçınır.	Eşe ve arkadaşlara duygusal olarak talepkar davranır.
Kusurluluk / Utanç	Eleştirel ve dışlayan arkadaşlar seçer, kendini alçaltır.	Gerçek duygu düşüncelerini ifade etmekten, diğerlerinin yaklaşmasından kaçır.	Mükemmel oynayarak eleştirir ve dışlar.
Sosyal İzolasyon / Yabancılaşma	Sosyal ortamlarda başkalarına benzerliğinden çok farklılığa odaklanır.	Sosyal ortamlardan kaçınır.	Gruba bukelemon gibi uymaya çalışır.
Haklılık	Amaçlarına ulaşmak için başkalarını zorlar, başarılarından böbürlenir.	Üstün olmadığı, ortalamada kaldığı durumlardan kaçınır.	Başkalarının ihtiyaçlarına aşırı düzeyde yönelir.
Yetersiz özdenetim ve kontrol	Günlük işleri kolayca bırakır.	Çalışmaktan ya da sorumluluk almaktan kaçınır.	Aşırı düzeyde disiplinli ya da kontrollü davranır.
Boyun eğme	Kontrol ve seçimleri başkalarına bırakır.	Başkalarıyla çatışmalı durumlardan kaçınır.	Otoriteye isyan eder.
Kendini feda etme	Başkalarına karşı vericidir ve karşılığında bir şey istemez.	Alıp vermeye dayalı durumlardan kaçınır.	Başkalarına mümkün olduğu kadar az zarar vericidir.
Onay arayıcılık	Başkalarını etkilemeye çalışır.	Onayı önemli kişilere etkileşimden kaçınır.	Başkalarını onaylamamasını proveke eder / sahnenin gerisinde kalır.
Karamsarlık / Kötümsellik	Olumsuz odaklanır, olumluyu göz ardı eder, sürekli endişelenir.	Karamsarlık duygularını örtmek için içer.	Aşırı iyimserlik sergiler, hoş olmayan gerçekleri inkâr eder.
Duygusal Ketlenme	Duygusal olarak uzak, düz tavırlar sergiler.	Duyguların ifade edildiği ya da tartışıldığı durumlardan kaçınır.	Zorladığı, doğal olmadığı hissedilse de ortama hayat katan kişi olmaya uğraşır.
Yüksek standartlar	Mükemmel olmak için çok zaman harcar.	Performansının değerlendirileceği durumlardan kaçınır ya da sürüncemede bırakır.	Standartlar hiç dikkate almaz, aceleyle, özensiz bir biçimde yapar.
Cezalandırma	Kendine ve başkalarına sert ve cezalayıcı yaklaşır.	Cezalandırılma korkusu nedeniyle başkalarıyla bir arada olmaktan kaçınır.	Aşırı bağışlayıcı bir biçimde yaklaşır.

ŞİZOFRENİFORM BOZUKLUK

- Semptomları şizofreninin semptomları ile özdeştir ancak en az 1 ay en fazla 6 ay sürer.
- Bu bozukluk düzeldikten sonra önceki işlevsellik düzeylerine geri dönerler.

SANRILI BOZUKLUK

- Şizofreni gibi kronik bir bozukluktur ancak önde gelen semptom olarak sanrılarının bulunması ile belirgindir. Şizofreni için A tanı ölçütü hiçbir zaman karşılanmamıştır.
- Sanrılar daha çok paranoid olduğu için daha önceleri "Paranoya", "Paranoid Bozukluk" olarak adlandırılmıştır fakat grandiyöz, erotik, somatik ve kıskançlık niteliğinde de sanrılar olabilir. Bizar sanrı görülmez.
- Sanrılar dışında işlevsellikte belirgin bozukluk yoktur.
- Sanrılarla birlikte Duygu durum epizodları da ortaya çıkmışsa, bunların toplam süresi sanrılı dönemden daha kısadır.

KISA PSİKOTİK BOZUKLUK

Belirtilen 4 pozitif belirtiden en az birisinin birden başlaması gerekir:

1. Sanrılar
 2. Varsanılar
 3. Dezorganize konuşma yada enkoherans
 4. İleri derecede dezorganize yada katatonik davranış.
- Şizofrenik semptomlar 1 gün 1 ay arasında sürer.
 - Kişi en sonunda premorbid işlevsellik düzeyine tam olarak döner.
 - Kısa olmasına rağmen işlevsellikteki bozulma yoğun olabilir.
 - Daha önceden kişilik bozukluklarının (paranoid, histriyonik, narsistik, şizotipal ya da borderline) olması zemin hazırlayıcı faktördür.

PAYLAŞILMIŞ PSİKOTİK BOZUKLUK

- O sırada yerleşik bir hezeyanı olan başka bir kişi/kişilerle yakın ilişki çerçevesinde bireyde bir hezeyan gelişmesidir.
- %95 aynı ailenin 2 üyesi arasındadır.
- Hezeyanlar içerik olarak birbirlerine benzer.
- Sanrılar olabilirlik taşıyan, bizar olmayan sanrılardır. Genellikle paranoid yada hipokondriak sanrılardır.
- Genellikle 2 kişi arasındadır ve birisi baskındır.

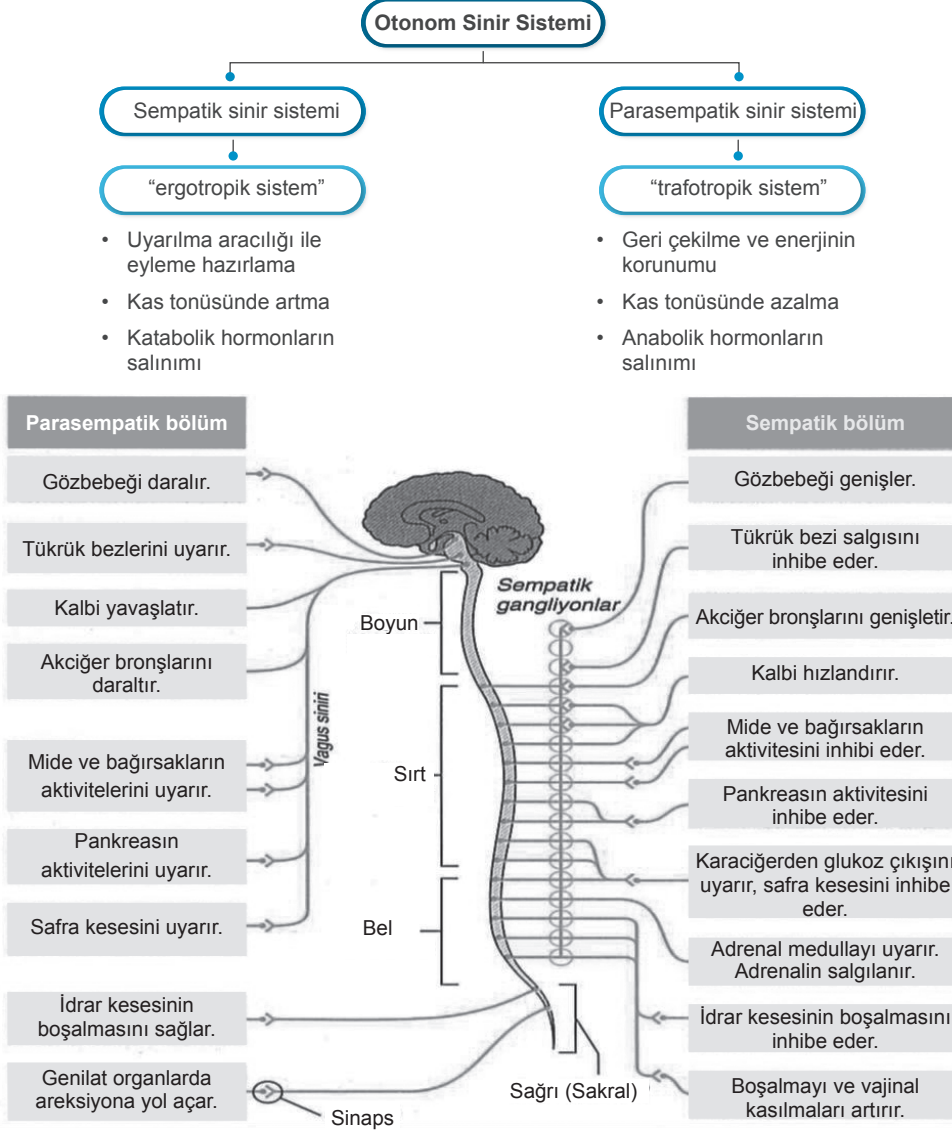
GENEL TIBBİ BİR DURUMA BAĞLI PSİKOTİK BOZUKLUK

- Genel tıbbi bir durumun doğrudan fizyolojik etkilerine bağlı olarak sanrı ve varsanıların olmasıdır.
- Varsanılar bütün duyu tipleriyle oluşabilir. (görme, koku, işitsel, taktıl vs)
- Etkenlere bağlı tipik duyu tipleri, tipik sanrı tipleri olabilir;
 - ✓ i. Temporal lop epilepsisi lastik yanığı kokusu, kötü koku; dinsel sanrılar
 - ✓ ii. Sağ parietal beyin lezyonu
- Kontlateral yok sayma sendromu

TARİHSEL ÖNEMİ OLAN PSİKOTİK DURUMLAR

OTOSKOPIK PSİKOZ

- Kişinin, kendi vücudunun bir parçasını yada tümünü ("fantom" olarak adlandırılır) sanki aynada görüyormuş gibi algılamasıdır.
- Görüntü genellikle renksiz ve saydamdır ancak belirgin olarak görülür.
- Herhangi bir ön uyaran olmadan birden ortaya çıkar ve kişinin davranışlarını taklit eder.
- Görsel yanında işitsel ya da diğer duyumlarla ilgili de olabilir.
- Kişinin içgörüsü vardır, yaşadıklarını şaşkınlıkla ve üzüntüyle karşılar.

Merkezî Sinir Sistemi

Merkezî sinir sistemi beyin ve omurilik olmak üzere temel olarak iki parçadan oluşur. Bu sinir sistemi parçasının incelenmesine öncelikle beyinden başlanacaktır.

Beynin Özellikleri

- Bir insan beyni ortalama 1.250 ile 1.500 gram arasındadır.
- Zekâyı farklılaştıran kıvrımlı yapıdır. İnsanda beyin diğer omurgalılara göre daha kıvrımlıdır.

Dikkat: Beyinde glial ve nöron hücreleri olmak üzere iki tür hücre bulunur.

Dikkat: Sinir hücreleri yenilenmez.

- Beynin dış bölümü gri ve iç bölümü beyaz renklidir. Dış kısım sinir hücreleri ile kaplıdır. Gri renkli bölümün alt kısmında sinir hücrelerinin uzantıları olan aksonlar bulunur. Bu kısım ak madde olarak adlandırılır.

- Bu anlamda beyinde sinir hücreleri ve bu hücrelerden on katı fazla olarak destekleyici hücreler (glial) bulunur. Beyindeki sinir hücreleri yenilenemez
- Beyin glikoz ve oksijen ile beslenir.

Beynin İki Yarım Küresi

- Beyin iki yarım küreden meydana gelmektedir.
- Vücudun sol tarafından beyin sağ yarım küresi, sağ tarafında ise beyin sol yarım küresi sorumludur.
- Beynin sol yarım küresi konuşma, dil, öğrenme ve matematik faaliyetlerini kontrol altında tutar.
- Sağ yarım küre ise resim yapmak, müzik aleti çalmak, mekan boyutu ile ilgili değerlendirme yapmak gibi faaliyetleri yürütür.

Temel Kavramlar

SOSYAL BECERİLER

Kişinin diğerleriyle daha güçlü bir etkileşim kurması ve sosyal olarak kabul görmeyen davranışlardan kaçınmasına olanak veren sosyal olarak kabul gören öğrenilmiş davranışlardır. sosyal yeterlilik ve sosyal beceri farkı?

Sosyal beceri eksikliği (kusurları)

1. Kazanım Bozukluğu: Öğrenmedikleri için sosyal beceriyi sergileyemez performans gösteremez.
2. Problemlili Davranışın Ön Plana Çıktığı Kazanım Bozukluğu
3. Performans Bozukluğu:
 - ✓ Öğrenir fakat davranışa dökmeyi seçmez
4. Davranışların Engellediği Performans Bozuklukları: Problemlili davranış Problem davranışları daha baskın çıkar.

Sosyal Becerilere Etki Eden Risk Faktörleri

- Bireysel
- Ailesel ve toplumsal
- Okulla ilişki risk faktörü

Ebeveyn - Bebek Etkileşiminin Aşamaları

Dönem	Başlama yaşı (ay)	Gelişimsel Ödev
Biyolojik düzenleme	0	Bebeklerin beslenme ve uyanıklık - uyku durumları gibi temel biyolojik işlevlerini düzenleme ve ailesel isteklerle onlara uyum sağlama
Yüz yüze değişimler	2	Karşılıklı dikkati düzenlemek ve yüzyüze durumlarda tepki kalitesi
Konu paylaşımı	5	Nesneleri sosyal etkileşimlere katma ve onların hareket ve uyarılarından emin olma
İki taraflılık	8	Diğerlerine yönelik bilinçli (kasıtlı) hareketler başlatma ve daha esnek ve simetrik ilişkiler geliştirme
Sembolik temsil	18	Diğerleriyle ilişkilerde sözel veya diğer sembolik anlamlar ve sosyal değişkenler için düşünce geliştirme

- Prososyal Davranışlar
- Olumlu kişiler arası ilişkileri ifade eder.
- Diğer insanların mutluluğu ve yararına yapılan davranışlara denir
- Empati
- İş birliği
- Paylaşma
- Öz denetim

Sosyalleşmeyi Etkileyen Faktörler

- Yeterli gelişim düzeyi
- Olgunlaşma
- Benlik duygusu
- Empati

Sosyalleşme Sürecini Etkileyen Faktörler (sosyal güçler)

- Ailenin çocuk yetiştirme tutumları
- Annelerin çalışması (çalışan anneler, bakıcılar)
- Çocuk eğitiminde babanın rolü
- Boşanma (okul öncesi kendini sorumlu tutma, bağımlı olma, onay bekleme, girişimcilikte azalma, korku, regresyon)
- Kardeş ilişkileri
- Arkadaş ilişkileri
- Oyun

Görev / İş Grupları	Psikoeğitim / Rehberlik Grupları	Danışma Grupları	Terapi Grupları
Hedef yönelimlidir.	Önleyicidir.	İlişkiselidir.	İlişkiselidir.
İş başarma vardır.	Eğitseldir.	Süreç odaklıdır.	Süreç odaklıdır.
Bir konu üzerinde odaklanır.	Gelişimseldir.	Problem yönelimlidir.	Problem yönelimlidir.
Grup anlaşmazlıkları kontrol edilir.	<ul style="list-style-type: none"> Bilişsel odaklıdır. Beceri geliştirmeye yöneliktir. Geniş gruplara uygulanabilir. Herkes içindir veya gönüllü olan kişilere yöneliktir. Kendini-açmaya izin verilir fakat bu cesaretlendirilip desteklenmez yoksa bu konu odak noktası olmaya başlar. Gizlilik ve güven üzerinde birincil olarak durulmaz. Bu nokta vurgulanmaz. 	<ul style="list-style-type: none"> Duygu odaklıdır. Davranış değişikliği sağlanır. Küçük gruplara uygulanır. Grup başlamadan önce eleme ve yönlendirme vardır. Üyelerin kendini açması beklenir. Gizlilik ve güven temel öğelerdendir ve oldukça önemlidir. 	<ul style="list-style-type: none"> Duygu odaklıdır. Davranış değişikliği sağlanır. Küçük gruplara uygulanır. Grup başlamadan önce eleme ve yönlendirme vardır. Üyelerin kendini açması beklenir. Gizlilik ve güven temel öğelerdendir ve oldukça önemlidir.
Grup anlaşmazlıkları kontrol edilir.	<ul style="list-style-type: none"> Bazen bir oturum dâhil olabilir. Görev yönelimli olup görevi yerine getirme noktası vurgulanır. Öğretmenler, Hemşireler, Danışmanlar, Sosyal Hizmet, Uzmanları, İdareciler vb... Sosyal beceri eğitimi Kariyer araştırması AIDS eğitimi 	<ul style="list-style-type: none"> Genellikle birçok oturumdan oluşmaktadır 3-6 ay arası sürebilir. Genel olarak terapötik koşullar görev yöneliminden daha çok önemsenir. Ruh sağlığı konusunda en az yüksek lisans seviyesinde sertifikaya sahip olma. Bireyler arası ilişkiler Boşanma sorunları Geçiş Problemleri 	<ul style="list-style-type: none"> Genellikle birçok oturumdan oluşmaktadır. Uzun süreli kişilik değişimi ile ilgilidir. Genel olarak terapötik koşullar görev yöneliminden daha çok önemsenir. Ruh sağlığı konusunda en az yüksek lisans seviyesinde sertifikaya sahip olmak. İleri düzey grup eğitimleri ve süpervizyon olmak. İlişki sorunları Normal dışı davranışlar Çözülmemiş kayıp ve yasalar

Yaygın Bazı Meslek Değerleri

- Tablo 1’de yer alan meslek değerlerini okuyarak, önce bu değerlerin sizin için ne kadar önemli olduğunu işaretleyin.
- Daha sonra ise sizin için en önemli olan 5 meslek değerini önem sırasına göre dizin.

	Çok önemli	Orta önemli	Önemsiz		Çok önemli	Orta önemli	Önemsiz
1. Yüksek ücret				14. Değişiklik			
2. Toplumsal saygınlık				15. Seyahat			
3. Sosyal güvence				16. Sorumluluk alma			
4. Güvenlik				17. İş birliği			
5. Yükselme olanakları				18. Takım çalışması			
6. Yetenekleri kullanma				19. Yalnız başına çalışma			
7. Yaratıcılık				20. Arkadaşlık			
8. Bağımsızlık				21. Esnek çalışma saatleri			
9. Güç ve otorite				22. Tanınma			
10. Rekabet				23. Başkalarına yardım			
11. İkna				24. Estetik			
12. Değişiklik				25. Değerlerle uyum			
13. Düzenlilik				26. Yenilik			

Sosyo - Ekonomik Düzey

- Ailenin sosyal düzeyi ve ekonomik olanakları çocukların eğitim hedeflerinin belirlenmesinde önemli bir faktördür.
- Yüksek gelirli aileler
- Düşük gelirli aileler

Aile

- Araştırma bulguları, çocukların meslek seçimi üzerinde en etkili kurumun aile, en etkili kişilerin ise anne-babalar olduğunu göstermektedir.
- Anne-babalar;
- Kalıtsal donanım
- Aşılana değerler ve
- Sağlanan olanaklar

Anne - Babaların Etkisi

- Çocukların kararlarına müdahale etme.
- Ailenin erkek çocuktan baba mesleğini sürdürme talebi.
- Bencin tercihi ile ailenin isteklerinin çatışması.
- Anne-babanın çocuğa ilişkin yüksek beklentileri.

Cinsiyet

- Kadınların ev dışında çalışmaları yeni bir olgudur.
- Eğitimli kadınların çoğu ev kadınlığı ile uzlaşabilecek mesleklere yönelmektedirler.

İlgi ve Cinsiyet

Kültürler bazı faaliyetleri birinci derecede erkeklere, bazılarına ise kadınların genellelikle;

- Sanat
- Müzik
- Sosyal Hizmet
- El işleri
- Büro İşleri
- Erkekleri ise;
- Bilim-teknik
- Yönetim